

Memo | Beleid

AAN : Leden van de commissie MO
VAN : wethouder P.A. Vreugdenhil
C.C. :
DATUM : 25 januari 2020
BETREFT : Scootmobielen, brandveiligheid en fireblockers

Inleiding

Het doel van de Wmo is om burgers te ondersteunen, zodat zij zo lang mogelijk zelfstandig thuis kunnen blijven wonen en deel kunnen nemen aan de maatschappij. Soms is het hiervoor nodig hulpmiddelen in te zetten, zoals een scootmobiel.

Naar schatting rijden er meer dan 300.000 scootmobielen rond in Nederland. Dit aantal zal de komende jaren alleen maar stijgen doordat mensen steeds langer thuis blijven wonen, soms met zorg aan huis. Het gebruik van een scootmobiel heeft gevolgen voor de brandveiligheid in en om het huis. Enerzijds doordat er door het stallen en opladen van scootmobielen in woongebouwen meer kans op brand ontstaat. Anderzijds doordat scootmobielen in de weg staan als iemand moet vluchten bij brand of een andere calamiteit.

In veel oudere woongebouwen is nog geen rekening gehouden met het stallen van scootmobielen. Dit betekent dat er altijd situaties blijven waar niet één goede oplossing is, waar regels botsen en de ene oplossing tot het andere probleem leidt. Dat speelt als het gaat om brandveiligheid en mobiliteit. Enerzijds willen we dat gebouwen brandveilig zijn, dat mensen veilig het pand kunnen verlaten bij brand, zonder dat bijvoorbeeld een scootmobiel de weg blokkeert. Anderzijds willen we dat mensen die minder mobiel zijn hun huis goed kunnen bereiken en verlaten. Dit kan met elkaar botsen, terwijl beide logischerwijze belangrijk zijn.

Begin januari heb ik uw raad naar aanleiding van een rondvraag van Westland Verstandig toegezegd om na te gaan of een fireblocker (een deel van) dit probleem zou kunnen oplossen. Met dit memo informeer ik u over mijn bevindingen.

Waar mag een scootmobiel van de brandweer worden gestald?

- In de eigen woning. Dit kan echter gevaarlijk zijn en is daarom alleen aan te bevelen als dat in een aparte ruimte binnen de woning kan.
- Op een open galerij. Er moet wel een breedte van minimaal 85 centimeter aan vrije ruimte overblijven. Dan kan er bijvoorbeeld nog een brancard van de ambulance of een rolstoel langs. Ook blijft het dan mogelijk om op de galerij via twee kanten te vluchten.
- In een stallingsruimte van een woongebouw. Deze ruimte is dan zo gemaakt, dat een eventuele brand zich niet snel kan verspreiden buiten deze ruimte.
- In een scootmobielbox buiten het woongebouw. Hiervoor moet wel toestemming zijn van de eigenaar van de grond (gemeente of gebouweigenaar) en de box moet op enkele meters afstand van de gevel worden geplaatst, zodat een eventuele brand niet kan overslaan naar het woongebouw.

- In een schuur, garage of berging naast of in een woning of woongebouw. Deze moeten dan wel zo gebouwd zijn, dat een eventuele brand zich niet kan uitbreiden buiten de schuur, garage of berging.

Waar mag een scootmobiel van de brandweer niet worden gestald?

- in de vluchtroutes binnen een woongebouw. Een scootmobiel kan in de weg staan bij het vluchten en ook kan de brandweer dan moeilijk naar binnen om iemand te redden. Daarnaast vormen scootmobielen met de laadelektronica, accu's en kunststof materialen brandgevaar dat niet aanwezig mag zijn in de vluchtroute.

Wat gebeurt er als een scootmobiel wordt gestald in een woongebouw op een plaats die niet aan de eisen voldoet?

Voor mensen in een woongebouw die al een scootmbiel hebben, wordt het parkeren in de gang enigszins gedoogd. Voor mensen die nieuw in een complex komen wonen of nu een scootmobiel krijgen toegewezen, wordt dit niet toegestaan.

De brandweer schrijft de eigenaar van het pand aan als de brandveiligheid niet voldoende is gewaarborgd. De eigenaar van het pand (in veel gevallen de woningcorporatie) of VVE neemt contact op met de eigenaar van de scootmobiel die in overtreding is. Als iemand zijn scootmbiel vanuit de Wmo heeft verkregen, vraagt hij/zij de gemeente om een oplossing. Deze is echter vaak niet zo eenvoudig te vinden.

Soms kan een stalling worden gerealiseerd in bijvoorbeeld een kelder. Als hiervoor elektriciteit moet worden aangelegd, wordt dit gerealiseerd vanuit de Wmo. De cliënt dient hieraan vervolgens, conform de eigen-bijdrage-regels van de Wmo, een eigen bijdrage te betalen. Omdat ook een eigen bijdrage voor de scootmobiel moet worden betaald, is de eigen bijdrage voor het aanleggen van de elektriciteit –als gevolg van het abonnementstarief- nihil.

Met Arcade worden op dit moment de complexen gezien op de mogelijkheden om een algemene stalling te realiseren.

Als de bovenbeschreven stallingsplaatsen niet mogelijk zijn of de realisatie ervan te lang duurt, is het de vraag of er nog andere opties zijn, zodat de cliënt, die is aangewezen op een scootmobiel, toch zijn mobiliteit kan behouden.

Is een fireblocker een oplossing?

Wat zijn fireblockers?

Fireblockers willen een eventuele brand beperken. Door een warmtedetectiekabel wordt de beginnende brand opgespoord. Deze kabel smelt in contact met de brand en werkt op dat moment als een schakelaar. Zodra er op deze wijze contact wordt gemaakt, geeft deze een zwakstroompuls door naar de FirePro® blusgeneratoren, die tot blussen overgaan.

Kosten

De kosten zijn per voorziening rond de € 500 exclusief de jaarlijkse onderhoudskosten van ongeveer € 100.

Wie kiezen voor het aanbrengen van fireblockers?

Individuele eigenaren van voorzieningen en de gemeente Zoetermeer in samenwerking met de woningbouwvereniging Vidomes.

De gemeente Zoetermeer is op dit moment de enige gemeente die fireblockers toekent. Er is op ambtelijk niveau contact geweest met de gemeente Zoetermeer. Het gebruik van de fireblockers wordt mogelijk heroverwogen bij een nieuwe aanbesteding.

Hoe denken leveranciers van scootmobielen en elektrische rolstoelen over fireblockers?

Het toevoegen van fireblockers en uitvoeren van bijbehorend onderhoud vraagt om instemming van de leveranciers van scootmobielen en elektrische rolstoelen, zodat de garantie en service van de scootmbiel behouden blijft. De leveranciers kiezen juist niet voor fireblockers, maar voor kwaliteit van de door hen gebruikte materialen; hun apparaten zijn NEN-gecertificeerd. Ze zien geen technische reden om voor aanvullende bescherming te kiezen en geven aan dat een fireblocker huns inziens onnodig is.

Conclusie

Hoewel ik het probleem van het botsen van mobiliteit en brandveiligheid erken, zie ik helaas dat het installeren van fireblockers op scootmobielen niet leidt tot een oplossing van dit probleem. Dit om de volgende redenen:

- Een fireblocker is geen oplossing om brand te voorkomen;
- Ook met een fireblocker kan een scootmobiel branden en is het dus een brandgevaarlijk object;
- Een fireblocker voorkomt geen obstructie in een vluchtroute;
- Met kwalitatief goede Wmo voorzieningen is er geen technische reden om voor aanvullende bescherming te kiezen;
- Fireblockers zijn kostbaar in aanschaf en onderhoud;
- Het plaatsen van fireblockers vraagt om de instemming van leveranciers van scootmobielen en elektrische rolstoelen, die vooralsnog niet wordt verleend;
- De brandweer ziet de fireblocker meestal niet als een afdoende oplossing (zie bijlage).

Kortom, fireblockers kosten veel geld en het is de vraag of ze de veiligheid verhogen. Een echt veilige en niet schijnvelige oplossing is de scootmobielen veilig kunnen stallen. De gemeente zal zich daarvoor inzetten.

Wat gaat de gemeente wel doen?

- Met nadruk in gesprek met woningcorporaties om in woongebouwen waar veel ouderen wonen scootmobielstallingen te realiseren. Bewoners wordt geadviseerd om ook na te vragen bij hun woningcorporatie of VvE of een dergelijke stalling kan worden gerealiseerd als deze nog niet aanwezig is.
- Cliënten die een scootmobiel krijgen toegewezen informeren hoe ze deze veilig kunnen opladen;
- Een actie uitzetten om de scootmobielen die niet worden gebruikt terug te halen;
- Blijven open staan voor mogelijke alternatieven.

Bijlage

Cluster Risicobeheersing – Veiligheidsregio Haaglanden

Afwegingen aerosol blusgenerator	
Positief	Negatief
Redenen om voor toepassing te kiezen	Punten die extra aandacht nodig hebben
 Flexibel en schaalbaar alternatief	 Brand wordt alleen bestreden in het compartiment waar de generator zich bevindt
 Investering per scooterrelatief laag	 Zonder ingrijpen mogelijk herontsteking
 Scootmobiel ook beschermd indien deze buiten het woongebouw of de beveiligde delen wordt gestald	 Overige scootmobielen (bezoekers) zijn niet voorzien van blusgenerator
 Actieve bestrijding van de brand	 Rook wordt niet actief opgevangen of afgevoerd. Rookverspreiding nog steeds mogelijk.
 Geen beperkingen in type bouwwerk	 Jaarlijks onderhoud noodzakelijk

Toepasbaarheid

De toepassing is in veel situaties mogelijk. Gezien de beperkingen, moet wel worden afgevraagd of een duurzamere toepassing niet mogelijk is. In die gevallen waar een brand van een scooter niet direct tot ernstige gevolgen zal leiden en alternatieven redelijkerwijs niet voorhanden zijn, kan het toepassen van deze techniek een oplossing bieden.

Brandveiligheid

Een belangrijke oorzaak van brand in een scooter is de aanwezige elektrische onderdelen onder spanning. De ruimte waar de accu is opgesteld of de motor zich bevindt, zijn reële plaatsen voor het beginnen van de brand. Indien een aerosol blusgenerator direct na het ontstaan van de brand deze actief blust, zal een groot deel van het risico worden weggenomen. Er blijft wel een redelijk groot restrisico bestaan. O.a. de kans op herontsteking, het ontstaan van brand op een andere plaats (zoals de stuurkolom) en de rookproductie voorafgaand en net na activatie van de generator.

Restrisico

Het restrisico van de toepassing moet als relatief groot worden bestempeld. Bedacht moet worden dat niet in alle gevallen de brand actief zal worden bestreden en er nog steeds een kans blijft bestaan op herontsteking, branduitbreiding en rookverspreiding. Dit is ongeacht het feit dat toepassing wéldegelijk het totale brandrisico zal doen afnemen.

Als generieke oplossing is een dergelijke toepassing niet geschikt, aangezien in bouwwerk met hoofdzakelijk verminderd zelfredzame personen de kans op rookverspreiding als onacceptabel moet worden bestempeld.

Bij toepassing van de FireBlocker is het meer dan anders van belang het restrisico in te schatten.